

Z historie školy v Krumvíři

„Dějiny tyto mají v obci Krumvíři počátek svůj v roku 1813, po francouzských válkách. V roku tom přistěhoval se do Krumvíře jakýsi Merlíček, řemeslník, tkadlec, který byl ve čtení a psaní něco vycvičen a tudíž byl požádán, by mládež cvičil, což se i stalo. Škola byla zřízena při obecní kovárně na čísle 1 u cesty ku mlýnu Kumštátskému vedoucí, před tím byla obec do Klobouk přiškolená.

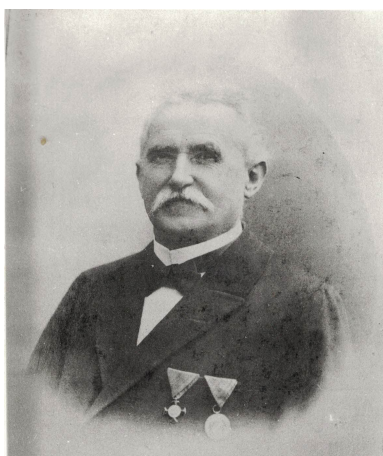
V roku 1827 zakoupila obec dům číslo 23 od Demelíčka za 4 měřice pole v Novinách čili v hoře, kde nyní vinohrady zařízené jsou a upravila místnost tu na školu.“

(Školní kronika 1889, sepsal František Procházka, správce školy)

„Roku 1850 se veliký vodní příval z Dílů prodrál do sklepa, probořil část klenby a zadní zeď domu hrozila sesutím. Celý dům musil být od základu zpevněn a přebudován. Byla v něm zřízena prostorná učebna, pro učitele byt o dvou světnicích, kuchyni a komoře. Roku 1852 byla tato krumvířská škola vysvěcena klobouckým kanovníkem P. Jiřím Vrbou.“

(Krumvíř – minulost i současnost jihomoravské vesnice – Arnošt Ondrůj)

Prvním učitelem v této škole byl **Josef Kárník**, který zde působil 40 let až do své smrti v roce 1868. K jeho podučitelům patřili František Jinčík, Čeněk Čermák a František Špaček. Po smrti Josefa Kárníka bylo učitelské místo uděleno **Karlu Bukovanskému**.

Karel Bukovanský

Až do roku 1868 si učitel vybíral od každého žáka 12 kr. měsíčně. Od roku 1869 zabezpečila plat učitele roční částkou 315 zl. obec, která částku vybírala od rodičů žáků.

Rok 1870 znamenal pro školství velké změny. Nařízením Františka Josefa I. je ustavena povinná školní docházka, je zrušen povinný dohled církve nad školou a ta se stává přístupnou dětem všech vyznání. Učitelské platy byly upraveny a vyplácení převzala země.

Po krátkém působení ve funkci správce školy **Františka Materny**, nastupuje roku 1871 na toto místo **František Procházka**, jehož zásluhou byla od roku 1889 vedena školní kronika, kterou podle sdělení pamětníků pečlivě doplňoval.

„9. července 1886 poctil školu naši zemský zdravotník a nařídil přítomným, že se škola stavěti musí.“ (Školní kronika 1889, sepsal František Procházka, správce školy)

Důvodem tohoto nařízení byla skutečnost, že se v jedné třídě vzdělávalo současně 205 žáků, což bylo nad síly jednoho učitele a nad možnosti jedné učebny. 12. července 1890 bylo zahájeno budování nadstavby trojtřídní školy. V době stavby se vyučovalo na radnici. 2. září

1891 začalo vyučování v nově otevřené trojtřídní škole. 217 žáků školy vyučovali Jakub Mandelík, František Pařil a Alois Mergl. V lednu 1892 byl František Procházka přerazen do školy v Nesvačilce a nadučitelem se stal **Jakub Mandelík**, který zde setrval až do roku 1912.

Jakub Mandelík

Odchodem Františka Pařila na trvalý odpočinek se uvolnilo jedno učitelské místo, na které nastoupil 1. září 1908 **František Ostřížek**, rodák z Boleradic a pozdější řídící učitel krumvířské školy.

František Ostřížek

Za dobu své působnosti v obci (34 let) se vedle svědomité školní práce zasloužil o kulturní a pokrokový rozvoj obce. Vzhledem k velkému počtu žáků (264 žáků ve školním roce 1912-1913) byla v roce 1913 započata výstavba nové školní budovy. Výuka v této budově byla zahájena 1. 9. 1916. V období 1. sv. války byli správci školy **Rudolf Funk**, František Ostřížek. Docházka do školy v těžkých válečných letech byla poznamenána útrapami 1. sv. války.

V roce 1918 se stává řídícím učitelem **František Kloc**. Nový školský zákon vydaný v roce 1921 zavedl důslednou osmiletou docházku, zrušil úlevy třináctiletých a dal právo rodičům odhlásit děti z vyučování náboženství. Po odchodu Františka Kloce byl správou školy pověřen nejdříve František Ostřížek a později **Cyril Majtner**, učitel z Dambořic.

Řídící učitel **Karel Svoboda**, jmenovaný do této funkce dočasně od 1. prosince 1941, působil ve škole od roku 1926 až do roku 1951, kdy byl pověřen vedením národní školy v Kloboukách u Brna. Byl významnou osobností zdejší školy. Po osvobození v roce 1945 se aktivně podílel na kulturním dění v obci. Nacvičoval divadelní hry, skládal písně s místní tematikou a inscenoval vystoupení Slováckého krúžku.

Karel Svoboda

Dalšími učiteli, kteří v letech 1908 – 1938 působili na škole: Augustin Láska, Rudolf Funk, Marie Fuchsová, Marie Ustohalová, Jan Komosný, Marie Henglová, František Funk, Antonín Sýkora, Božena Bartošovská, Žofie Rácová, Aurelie Prokopová, Valburga Franková, Františka Laudatová, Albína Matyšková, František Černý, Cecilie Staňková, Arnošta Vendolská, Marie Bartoňová, Aloisie Hnilicová, Hildegarda Hlavičková, František Trtil, Ladislav Srazil.

Školní kronika z let 1924 – 1940 se nedochovala a pravděpodobné vysvětlení je uvedeno v závěru školní kroniky z let 1940 – 1945:

„Všechny dokumenty z doby Svobody politické, národní a státní, musely s očí utlačených Čechů zmizet. Nechtěli je mít na očích ani němečtí okupanti. Protivilo se jim všechno, co neslo známky života z doby státní samostatnosti. Nechtěli pravdu a báli se jí.“

(Školní kronika, 1940-1945, sepsal Karel Svoboda, řídící učitel)

V letech 1940 – 1945 na škole vyučovalo mnoho učitelů. Byli jimi Oldřich Foit, Tomáš Fiala, Karla Tichá, Františka Přichystalová, Josef Šallé, Zdeněk Nademlýnský, Lidmila Brožová, Drahomíra Kněžíková, Antonín Paš.

26. února 1942 nastoupila do zdejší školy další významná osobnost, krumvířský rodák, **Bohuslav Vytrhlík**. Od 1. září 1951 se stal ředitelem školy. Byl nadšeným národopiscem, hudebníkem, vinařem a včelařem. V době jeho ředitelské funkce proběhla hygienická a sanační adaptace školních budov. Také pracoval v rozvíjejícím se JZD a na čas se ujal obecní kroniky. Funkci ředitele školy vykonával až do své tragické smrti v roce 1965.

Bohuslav Vytrhlík

Události z let 1945 – 1949 nejsou dochovány v žádné kronice, a proto i v tomto dokumentu chybí. V těchto letech nastupuje do školy **Vlastimila Drabálková**, která se později, v roce 1965, stala ředitelkou školy.

Vlastimila Drabálková se žáky

Během školního roku 1949 -1950 byla přestěhována z radnice do staré budovy školy veřejná knihovna, v tomtéž školním roce byla založena Pionýrská organizace. Od 1. září 1951 byla v naší obci založena mateřská škola s celodenním provozem, byla umístěna v přízemí novější školní budovy. Chodilo do ní 21 dětí.

„Byly to tedy první děti v historii naší obce, jichž předškolní výchova byla vyrvána nepříznivému vlivu ulice a svěřeny starostlivému vedení odborné síly.“ (Školní kronika 1949-1961, ředitel školy Bohuslav Vytrhlík).

První kvalifikovanou učitelkou byla Věra Coufalová.

1. února 1951 vešel v platnost nový zkušební řád a nový školní řád, byla zavedena i žákovská knížka pro žáky od třetího postupného ročníku.

V padesátých letech ve škole učili: Marie Svobodová, Vlastimila Drabálková, Miloslav Konrád, Drahomíra Kněžíková, Jiřina Povolná, Anna Rafajová, Jindra Toboláková – Šmahová, Jar. Jančová, Anežka Madronová – Mandelíková, Anna Prokopová, Vladimír Čerstvý.

1. dubna 1953 bylo na naší škole zavedeno školní stravování. V květnu se v jídelně již stravovalo 54 dětí. Podávaly se přesnídávky, obědy i svačiny. Kuchařkou se stala paní Vytrhlíková, manželka pana ředitele.

V šedesátých letech pořád patří mateřská škola pod základní školu. Zamokřená školní zahrada byla navezena hlínou a oplocena, byla také vybudována studna na stahování povrchové vody v době mokra. Pan učitel Vladimír Čerstvý byl přeložen do Klentnice a na jeho místo přišla paní Marie Krčová, krumvířská rodačka a dlouholetá učitelka žáků 1. ročníku.

Ve školním roce 1964-1965 škola prošla modernizací - vybudován vodovod, splachovací záchody a ústřední topení.

V dalším školním roce bylo v celé budově obnoveno elektrické vedení. (Původní bylo z roku 1927.) Na konci dekády dochází k poklesu počtu žactva až na 85 žáků ve školním roce 1966 - 1967 a ve školním roce 1967 – 1968 dokonce jen na 74 žáků. V tomto školním roce žáci se podíleli na úpravách okolí budovaného koupaliště. O zdravotní stav žáků se začíná od roku

starat 1966 dětská lékařka MUDr. Kolegarová. Ve školním roce 1969 – 1970 se začalo s generální opravou staré školní budovy.

V těchto letech kromě dříve uvedených učitelů a učitelek ve škole učili: Jaroslava Bulíčková, Š. Mouková, Drahomíra Sobková, Leopold Štefan, Sylva Nerclová.

I sedmdesátá léta jsou ve znamení generální opravy školní budovy.

V roce 1971 vznikl na podnět kulturního klubu při JZD národopisný taneční kroužek pod vedením pana Martina Foretníka. Zprvu měl 6 členů, později se rozrostl o žáky 4. a 5. ročníku.

1971-1972 – nastoupila do naší školy paní Veronika Kocourková. Ředitelkou byla paní Vlastimila Drabálková až do 31. července 1974, kdy odešla do důchodu. Od 1. srpna 1974 se stala ředitelkou paní **Anežka Mandelíková**.

Anežka Mandelíková

Ve školním roce 1977-1978 se vyučovalo z důvodu generální opravy školy v provizorních prostorách v nově postaveném objektu na národopisném stadionu.

Další učitelé ve škole: Dana Kosová (Věžníková), Antonín Stejskal.

Počátkem osmdesátých let - 17. března 1980 - se začalo vyučovat v budově nově opravené školy. Se stěhováním pomáhali žáci a zaměstnanci školy, a také zaměstnanci dílen JZD.

V tomto roce žáci školy nacvičovali sestavu na Celostátní spartakiádu.

1. září 1980 by zahájen provoz školní družiny, kterou navštěvovalo v tomto školním roce 35 žáků. Vedoucí vychovatelkou byla Bronislava Černá. Od školního roku 1983-1984 ve škole učila Jana Ondřejová, která nastoupila po zrušení Dětského domova v Kloboukách u Brna, kde působila ve funkci ředitelky.

24. dubna 1989 bylo otevřeno nové stravovací zařízení, které bylo chodbou připojeno ke škole a přispělo k jednodušší organizaci oběda pro základní i mateřskou školu.

V těchto letech na škole dále působily: Jitka Krátká, Věra Kocourková (Colledani), Renata Zahradníková, Jarmila Dostálová, Miroslava Planá.

V sedmdesátých i osmdesátých letech se do činnosti školy, stejně jako do života celé společnosti, promítlo budování socialismu.

Devadesátá léta byla obdobím velkých změn v naší společnosti, které ovlivnily i život školy. Bouřlivý začátek těchto let se odrazil i do vzdělávání. Vzdělávací program „Základní škola“ byl nahrazen vzdělávacím programem „Obecná škola“.

Paní ředitelka Anežka Mandelíková odešla 31. 7. 1993 do důchodu a na její místo byl školským úřadem ustanoven pan **Mgr. Miroslav Sláčík**, který během svého působení v krumvířské škole dobudoval školní hřiště a školu vybavil novým nábytkem.

Mgr. Miroslav Sláčík se žáky

V těchto letech na škole působily: Alena Boleslavová, Gabriela Šírká, Jana Salášková, Dita Hanáková, Jana Fibichová, Jana Ondrůjová, Veronika Kocourková, Věra Colledani, Kateřina Konečná, Ivana Lexová, Kateřina Drápalová.

Od školního roku 1996-1997 byla zavedena povinná výuka anglického jazyka.

Po odchodu ředitele školy Mgr. Miroslava Sláčíka na zasloužený odpočinek nastoupila od 1. 8. 1999 na jeho místo paní **Mgr. Věra Colledani**. Její zásluhou se v naší škole opět otevřel 5. ročník.

Mgr. Věra Colledani

Důležitým mezníkem v životě škol byl školní rok 2000 - 2001, kdy se zrušily školské úřady, školy přešly pod správu školských odborů. Školy postupně přecházely do právních subjektů pod správu obecních úřadů. Naše škola vstoupila do právního subjektu od 1. ledna 2002 pod vedením Mgr. Věry Colledani. K úplnému zániku školských úřadů došlo k 1. lednu 2003. Ve školním roce 2002 - 2003 vzdělávání začalo opět probíhat podle vzdělávacího programu „Základní škola“ z důvodu snadnějšího přestupu našich žáků do Základní školy Klobouky u Brna, která podle tohoto programu také pracovala.

V letech 2002 - 2005 byla pověřena vedením školy **Jana Fibichová**. Od 1. 8. 2005 se stala ředitelkou školy paní **Mgr. Ivana Lexová**.

Mgr. Ivana Lexová se žáky

Během letních prázdnin 2006 byla provedena výměna radiátorů v celé budově školy. V únoru 2009 proběhla ve škole výměna oken, během letních prázdnin byla škola zateplena a proběhla rekonstrukce sociálního zařízení.

V letech 2000 – 2016 ve škole učili: Věra Colledani, Ivana Lexová, Drahomíra Strmisková, Kateřina Konečná, Kateřina Drápalová, Jana Fibichová, Dana Graclová, Michaela Procházková, Šárka Foretníková, Dagmar Vízdalová, Gabriela Kopecká, Aneta Němečková, Jaroslav Kobliha, Vendula Kristová, Barbora Holečková, Pavlína Kordiovská, Ivana Dokoupilová, Naděžda Vlahová, Vladimíra Češková, Pavla Úlehlová.

Dlouhodobým učitelem náboženství je od roku 1981 František Trtílek.

Současné obsazení školy ve školním roce 2016-2017:

ředitelka školy Mgr. Ivana Lexová

učitelky:

Mgr. Michaela Procházková (od roku 2001- 2002),

Mgr. Dana Graclová (od roku 2012-2013),

Mgr. Hana Vindišová (od roku 2016-2017),

Jana Fibichová (od roku 1991-1992).

Nedílnou součástí chodu školy byli vždy i provozní zaměstnanci. Mezi dlouholeté pracovníky patřili školnice Josefa Vejvančíčková, Libuše Demelová, Zdeňka Männlová, Marie Charvátová a dosud působící Petra Dvořáková.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

V 50. a 60. letech nebyla práce správních zaměstnanců ve školní jídelně vůbec lehká, topivo i voda se musely donášet, protože vodovod a ústřední topení byly zavedeny až v roce 1968 - 1969. Vařilo se na kamnech na uhlí, školní kuchyně byla v přízemí mateřské školy a patřila pod Mateřskou školu Krumvíř.

Ve školní kuchyni pracovala paní Ludmila Vytrhlíková a paní Květa Foretníková, jako vedoucí stravování pak paní Jarmila Herrmannová.

Po odchodu paní Ludmily Vytrhlíkové do starobního důchodu v roce 1974 nastoupila jako kuchařka Jaroslava Jestřebecká.

V letech 1987 – 1989 byla přistavěna nová školní kuchyně a jídelna mezi budovami mateřské a základní školy. Vařilo se na nových spotřebičích – plynovém sporáku, elektrických pecích, plynové výklopné pánvi a byl zaveden výtah, kterým jsou i v současné době svačinky a přesnídávky rozváženy do tříd MŠ.

Ve školní jídelně se stravují i žáci Základní školy Krumvír.

Od roku 2002 do roku 2009 byla zřizovatelem povolena doplňková činnost, a to vaření obědů pro cizí strávníky.

Od roku 2002 spadá školní jídelna pod právní subjekt Základní škola a Mateřská škola Krumvír.

Stravování ve školní jídelně prošlo od počátku vzniku školních jídelen řadou změn.

V současné době pracuje ve školní kuchyni jako kuchařka paní Romana Mikulicová, Andrea Stehlíková a vedoucí stravování Renata Prokopová.

V roce 2017 nás čeká výměna kuchyňských spotřebičů ve školní kuchyni a bude zakoupen konvektomat pro zdravé vaření v páře.

Provoz a vybavení školní kuchyně je hrazeno z příspěvku zřizovatele Obce Krumvír.

Školní jídelna je dozorována Krajskou hygienickou stanicí Břeclav a Státní veterinární správou Brno.

Zajímavosti, které jsme se dočetli v kronikách:

- 1893-1894 přičiněním mladšího učitele Augustina Lásky byl založen v Krumvíři **Hasičský spolek**

- 1902-1903 – zavedeny do výuky **ženské ruční práce** – vyučovala Anna Jedličková -

1. učitelka v krumvířské škole

- 1912-1913 – **264 žáků** ve škole

- 1914-1915 – **293 žáků** ve škole

- 28. října 1919 – **zasazeny lipky Svobody** před budovu MŠ

- ve 20. letech začínalo **vyučování** až v polovině září a končilo v polovině července

- 1923 – zavedena povinně pro chlapce i dívky na všech stupních **tělesná výchova**

- 18. a 19. června 1925 projížděl naší obcí prezident **T. G. Masaryk** „K jeho uvítání postaveny dvě slavobrány na konci osady, domy ozdobeny prapory a praporky ve státních barvách, věnci a kvítím. Školní mládež podobně si vykrášlila starou školní budovu. Po celé osadě utvářen špalír, školní děti stály od školy oběma směry. První den obyvatelstvo samou dychtivostí spatřiti pana prezidenta, zapomnělo ho hlučněji zdraviti. Za to druhý den si vyžádalo, by ho smělo s hudbou doprovodit přes celou osadu. A při této příležitosti nemělo jásavé zdravení konce. Ze všeho bylo viděti, s jakou láskou hleděli ku svému nejvyššímu představiteli naší svobodné republiky.“ (Školní kronika 1889, řídící učitel František Kloc)

- 1941 – „V tomto roce byla velice **tuhá zima** s velkými závějemi, ve vinicích trati „Hora Novorovinská“ způsobily mrazy veliké trhliny. Jarní obleva pak způsobila v této trati silný posun půdy, který poškodil několik vinic, nejvíce poškozena vinice p. Tom. Válka, č. 320, která byla ze ¾ zničena.“ (Školní kronika 1940-1945, správce školy František Ostrřížek)

- 1941 – **tři žáci zemřeli** na tuberkulózu
- 1941-1942 – v tomto školním roce trvaly **prázdniny** vlivem válečných událostí od 20. prosince do 3. března, výuka pak pokračovala polodenně, aby se ušetřilo topivo

- duben 1943 – „Kolem plotu školní zahrady a před starou školou bylo **zasazeno 480 sazenic morušových keřů**, škola objednala letos 5 g vajíček bource morušového.“ (Školní kronika 1940-1945, Karel Svoboda, řídící učitel)

- 1942-1943 – „Na školním dvoře byla na podnět správce školy zřízena **studna s pitnou vodou**. Škola dosud brala vodu z obecní studny nedaleko školy.“ (Školní kronika 1940-1945, Karel Svoboda, řídící učitel)

- 1942-1943-„Slabým, chudokrevným a nemocným žákům, byli péčí ministerstva vnitra v rámci vitaminové akce rozdány různé přípravky obsahující **vitaminy**.“ (Školní kronika 1940-1945, Karel Svoboda, řídící učitel)

- 1942-1943 – proběhla **epidemie spalniček a planých neštovic**

- 1950-1951 – Mičurinský kroužek pod vedením Bohuslava Vytrhlíka pěstoval bource morušového. V tomto školním roce žáci nasbírali **22 hl chroustů!!!**

- duben 1951 – v novější budově byl otevřen **zemědělský útulek** pro děti zaměstnaných matek

- 1951-1952 - do školních tříd bylo zavedeno **rozhlasové zařízení**

- 1962-1963 – **pololetní prázdniny** trvaly od 21. ledna do 9. února z důvodu tuhých mrazů (-22°C)

- 1969-1970 – žáci 3. - 5. ročníku odpracovali na **vyčištění koupaliště** 395 hodin!!!

- 1972-1973 – vypukla **nákaza slintavky** hovězího dobytka a dotkla se i života školy (přerušen nácvik národopisného kroužku, zvýšení hygienických opatření ve škole)

- 1974 – začalo se s **Vítáním občánek**, na programu se podílely učitelky ZŠ a MŠ, účinkovali i žáci školy

Žáci sbírali během dřívějších školních let papriky, rajčata, kosti, chrousty, makovice, pelyněk napadený zavíječem pelyňkovým, bobule bezu černého a šípků.

Žáci také povinně ničili housenky běláška zelného.

Kronikáři: František Procházka, Jakub Mandelík, František Funk, František Kloc, František Ostřížek, Karel Svoboda, Bohuslav Vytrhlík, Vlasmila Drabáková, Anežka Mandelíková, Mgr. Miroslav Sláčík, Mgr. Věra Colledani, Jana Fibichová, Mgr. Ivana Lexová, Mgr. Michaela Procházková

POČTY ŽÁKŮ V NĚKTERÝCH LETECH			
ŠKOLNÍ ROK	POČET TŘÍD	POČET ROČNÍKŮ	POČET ŽÁKŮ VE ZDEJŠÍ ŠKOLE
1891/1892	3	3	189
1892/1893	3	3	201
1900/1901	3	3	189
1903/1904	3	3	203

1909/1910	3	3	225
1911/1912	3	3	243
1912/1913	4	4	264
1913/1914	4	7	167
1919/1920	4	6	295
1940/1941	6	8	177
1941/1942	4	8	140
1942/1943	3	8	135
1943/1944	3	8	135
1944/1945	3		150
1961/1962	4		111
1965/1966	4	Spojený 2. a 4. ročník	92
1970/1971	3		78
1975/1976	4		95
1978/1979	3		53
1980/1981	3		57
1982/1983	2		42
1985/1986	4		75
1989/1990	4	3	51
1990/1995	4	4	61
1999/2000	5	5	71
2005/2006	5	5	42
2009/2010	5	3	42
2016/2017	4	4	46
2017/2018	4	5	59
2018/2019	4	5	60
2019/2020	4	5	59